

УДК 378.018.8:373.5.011.3-051:62

Савченко В. В., викладач кафедри технологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
м. Умань
e-mail: vyvat@ukr.net

Формування методичної компетентності як складової професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання

Анотація. У статті на основі аналізу наукової літератури висвітлюється сутність формування методичної компетентності як складової професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання.

Ключові слова: методична компетентність, професійна компетентність, вчитель трудового навчання, заклади вищої освіти.

Abstract. On the basis of scientific literature analysis, the essence of the formation of methodical competence as a component of professional competence of the future labor education teacher is highlighted in the article.

Key words: methodical competence, professional competence, teacher of labor education, institutions of higher education.

Постановка наукової проблеми. Проблема формування методичної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання як складової професійної компетентності, безумовно, зумовлена об'єктивною потребою суспільства в підготовці конкурентоспроможних працівників сфери освіти, які ефективно здійснюють свою професійну діяльність в умовах розвитку високих технологій. Кардинальні перетворення в соціально-економічній сфері актуалізують формування у студентів прагнення до трудової діяльності, з метою підвищення рівня освіти та професійної підготовки. Формування у студентів прагнення до трудового способу життя, сприяння систематичного залучення сучасного покоління у трудову діяльність, їх залучення до культури навчального та суспільно корисної праці, збільшення творчого компонента

конструкторсько-технологічної діяльності повинні залишатися ядром сучасної освітньої системи в умовах її реформування та демократизації.

Таким чином, пріоритетним завданням держави стає вдосконалення методичної підготовки майбутнього фахівця, що базується на поглибленому вивченні теоретико-методологічних засад духовно-морального та трудового виховання, що є об'єктивною необхідністю в умовах модернізації вищої педагогічної освіти.

Короткий аналіз досліджень проблеми. Проблема методичної компетентності як складової професійної компетентності майбутнього фахівця розглядалася у працях Л. Куцак та ін.

Мета статті – висвітлити сутність формування методичної компетентності як складової професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання.

Безумовно, одним із головних чинників, що впливає на технологічний рівень суспільства, спільно з економічними і політичними, є професійно-освітній фактор. Отже, пріоритетним завданням держави стає реалізація стратегії цілеспрямованого професійно-освітнього розвитку суспільства, а формування потреби майбутнього фахівця до систематичної трудової діяльності має стати пріоритетним напрямом в умовах модернізації освіти.

Виклад основного матеріалу. У вузівській підготовці спеціалістів ідея формування методичної компетентності майбутнього вчителя повинна стати основною. Шляхи формування професіоналізму можуть бути різними. Володіння необхідною сумою професійних знань, умінь і навичок, що визначають сформованість його педагогічної діяльності, педагогічного спілкування і особистості вчителя як носія певних цінностей визначається як професійна компетентність – інтегральна професійно-особистісна характеристика педагога.

Формування професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання у закладах вищої освіти здійснюється за трьома напрямками: базова підготовка (професійні та психолого-педагогічні знання);

методологічна культура; педагогічна творчість і креативність. Складний набір якостей, якими повинен володіти сучасний фахівець, може виробити система, в якій будуть впроваджені нові, раціональні підходи, що компенсують недоліки існуючої системи вищої освіти. Незалежно від спеціалізації і характеру майбутньої професійної діяльності, будь-який початківець повинен володіти фундаментальними знаннями, професійно-педагогічними вміннями і навичками.

Розглядаючи формування методичної компетентності як складову професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання, вважаємо за необхідне висвітлити сутність цих понять.

У філософській літературі поняття формування професійної компетентності вчителя трудового навчання розглядається, як невід'ємна складова реформи системи вищої педагогічної освіти в цілому. Основна мета якої передбачає підготовку технічно і технологічно освіченого фахівця відповідно до вимог інформаційного суспільства, формування необхідних знань, умінь і навичок технічного характеру та формування основних компонентів інформаційної культури [4, с. 12].

Ми поділяємо думку Н. Іполітової та Н. Нагібіної, які розглядають професійну компетентність педагога як інтегративну характеристику суб'єкта педагогічної праці, що передбачає єдність його теоретичної і практичної готовності до ефективного здійснення педагогічної діяльності на основі наявних знань, умінь, навичок, досвіду і особистісних якостей [2].

Методична компетентність є однією з важливих складових професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання. У сучасній педагогічній літературі це поняття визначається по-різному:

– володіння педагогом різними методами навчання, знання дидактичних методів, прийомів і вміння застосовувати їх у процесі навчання, знання психологічних механізмів засвоєння знань і умінь в процесі навчання [3];

– інтеграційна, багаторівнева, професійно значуща характеристика особистості, що виражається в наявності ціннісного ставлення до педагогічної професії, професійних знань і умінь в цілому [5, с. 8];

– інтегральна характеристика ділових, особистісних і моральних якостей педагога, що відображає системний рівень функціонування методологічних, методичних знань, умінь, досвіду, мотивації, здібностей і готовності до творчої самореалізації в методичної та педагогічної діяльності [1, с. 13].

Аналіз досліджень з означеної проблеми дозволяє зробити висновок, що методична компетентність педагога:

- представляє собою один із видів професійної компетентності педагога;
- проявляється в методичній діяльності майбутнього фахівця як одного із видів професійної педагогічної діяльності;
- розглядається цілісно в його теоретичній і практичній готовності до ефективного застосування у подальшій трудовій діяльності;
- ґрунтується на сукупності загальнопедагогічних і методичних знань, умінь, навичок, досвіду і особистісних якостей.

Отже, вищезначене дає підстави розглядати методичну компетентність педагога як інтегративну характеристику суб'єкта педагогічної праці, засновану на сукупності загальнопедагогічних і методичних знань, умінь, навичок, досвіду і особистісних якостей, що відображає готовність і здатність майбутнього вчителя трудового навчання до ефективної професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Загривная Т. А. Становление научно-методической компетентности педагогов в процессе профессиональной деятельности: автореф. дис. ... канд. пед. наук. / Т. А Загривная. – СПб., 2006. – 23 с.

2. Ипполитова Н.В., Нагибина Н.А. Методическая компетентность как составляющая профессиональной компетентности педагога // Наука и школа. – 2013. – №3. – С. 44-46.

3. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя / Н.В. Кузьмина. – М.: АПН, 1990. – 149 с.

4. Ничкало Н.Г. Філософія сучасної освіти / Н.Г. Ничкало // Педагогіка і психологія. – 1996. – №4. – С. 49-57.

5. Сяпина Т.В. Формирование методической компетентности будущего учителя: на примере подготовки будущего учителя математики : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук / Т.В. Сяпина. – Комсомольск-на-Амуре, 2005. – 21 с.

Заявка

на участь у Всеукраїнській дистанційній науково-практичній конференції
«Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технології
середньої школи: теорія, досвід, проблеми»

Прізвище, ім'я, по батькові	Савченко Віталій Вікторович
Науковий ступінь, учене звання Ступінь вищої освіти, спеціальність (для студентів)	
Установа, організація	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Посада	Старший викладач
Мобільний телефон	0935075404
E-mail	vvsat24@ukr.net
Назва тематичного напрямку	
Назва статті	Формування методичної компетентності як складової професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання